

ИЗВЈЕШТАЈИ

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА СРЦ ЗА 1974. ГОДИНУ

I

СТРУЧНИ ОРГАНИ

ОРГАНИ УПРАВЉАЊА

У току 1974 године одржано је 12 сједница Радне заједнице, од којих 3 са представницима друштвене заједнице. На сједницама је непосредно одлучивано о многим питањима из живота и рада Института, а посебно: о доношењу Статута, о извјештају о раду и завршном рачуну за 1973. годину, о програму рада и финансијском плану за 1974. годину, о удруживању у Универзитет у Титограду, о статутарној одлуци о начину избора и опозиву делегата за Скупштину Универзитета у Титограду и избору делегата за њу, о предлогу основне политике и програма научноистраживачког рада у Црној Гори за 1974. и 1975. годину, о Самоуправном споразуму о међусобним односима у удруженом раду и др.

ИЗВРШНИ ОДБОР

Извршни одбор броји 5 чланова, а у току 1974. године одржао је 5 сједница. Он је утврђивао предлоге самоуправних и општих аката, расправљао о неким питањима у вези са економско-финансијским и административним пословима и старао се о заштити и правилној употреби друштвене имовине која је дата Институту на управљање.

Научно вијеће Института броји 7 чланова, а нови састав је имеван на сједници Радне заједнице са представницима друштвене заједнице од 14. марта 1974. године. Од њих су 3 члана ван Института (др Душан Живковић из Београда и др Петар Стојановић и др Зоран Лакић из Титограда) а 4 члана су радници Института, (др Димо Вујовић, др Новица Ракочевић, др Новак Ражнатовић и др. Ђуро Вујовић).

Научно вијеће је у току 1974. године одржало 2 сједнице. На тим сједницама разматран је извјештај о научноистраживачком раду Института за 1973. годину, утврђен је предлог научноистраживачког рада за 1975. годину, извршен избор 3 радника у научна звања, одређени рецензенти за издавању историјских извора, и обављени још неки послови који су му Статутом стављени у надлежност.

Организационе јединице, а посебно научни сектор, у оквиру својих самоуправних права и обавеза одржавали су састанке и на њима вршиле анализе извршења периодичних и годишњих планова и доприносиле остварењу циљева и задатака и својих и Института као цјелине.

УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА

У Институту, у складу са предметом рада, задацима и пословима, постоје Научни сектор, Архив за раднички покрет и Сектор оп-

штих и рачуноводствених послова. У оквиру Научног сектора имају два одјељења, и то Одјељење за историју Црне Горе до 1918. године и Одјељење за историју Црне Горе после 1918. године, и Библиотека.

У свим организационим јединицама, које немају својство основних организација удруженог рада, радило је читаву годину 19 радника, од којих 10 у Научном сектору, 3 у Архиву за раднички покрет, 2 у Библиотеци и 6 у Сектору општих и рачуноводствених послова (два радника се појављују у Научном сектору, Архиву и Библиотеци).

Квалификациони састав радника Института је на завидној висини: 10 радника имају високу стручну спрему, од којих су 8 доктори наука, 2 вишу, 3 средњу, 2 су квалификовани радници, 1 полуквалификовани и 1 без квалификације.

За период изучавања историје Црне Горе до краја XV вијека почетком 1975. године примљена је Марица Маловић као приправник која ће се усавршавати уз рад.

МАТЕРИЈАЛНА СРЕДСТВА И СТАМБЕНО ПИТАЊЕ

Средства за извршење програма рада Института добијена су од Заједнице за научни рад Црне Горе, а незнатан дио од других корисника наших услуга.

У току 1974. године Институт није добио ни динара од Заједнице нити од других за рјешавање стамбених питања. Због тога је Институт тражио кредит од Инвестиционе банке у износу од 300.000 динара, како би се ријешила, и то прерасподјелом, два стамбена питања. Природно, погодно је да се и даље улажу напори у циљу успјешнијег и трајнијег рјешавања питања станова, поготово кад се има у виду оријентација на пријем нових научних кадрова.

II

НАУЧНИ И СТРУЧНИ РАД

На научноистраживачким задацима, који су програмом рада утврђени од стране Научног вијећа, Радне заједнице Института и Заједнице за научни рад Црне Горе, радило је 10 радника Института и 9 спољних сарадника.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ИСТОРИЈУ ЦРНЕ ГОРЕ ДО 1918 ГОДИНЕ

Научни радници у овом одјељењу радили су на 4 уговорене теме, и то:

1. — *Црна Гора од краја XVIII до средине XIX вијека*

На овој теми радио је др Ђоко Пејовић, научни савјетник.

Поред ангажовања на овој теми, др Пејовић је завршио рад на припреми за штампу рукописа *Просвјетни и културни рад у Црној Гори 1918 — 1941*, а за „Историјске записе“ припремио је прилог *Насељавање Служа и начин регулација аграрних односа последице 1878. године*.

Обављао је и извјесне послове око остваривања пројеката *Историја филозофије у Црној Гори*.

По дужности члана Друштва науку и умјетност Црне Горе учествовао је у припреми скупа о издавању историјских извора, као и припреми за скуп о изучавању племена у Црној Гори.

За пројект Српске академије наука и умјетности под насловом *Дрштво Старе Црне Горе* написао је краћи текст (10 страна) о културним активностима данас у односу на стање какво је било на томе пољу на почетку овог вијека.

Вошио је обавезе члана Редакције за Историју Црне Горе.

Написао је и једну рецензију (на рад Народни херој Шпиро Мугоша од Б. Мугоше).

2. — *Спољна политика Црне Горе од Париског мира (1856) до смрти књаза Данила (1860)*.

На овој теми радио је др Радоман Јовановић, научни сарадник.

Аутор је исписао све податке који се односе на ову тему из цјелокупне српске штампе овог периода до које се могло доћи у Југославији. Нотирао је сигнатуре докумената у Хисторијском архиву у Задру, стекао увид у грађу Историјског архива у Котору и исписао скоро све документе из Архивског одјељења Државног музеја на Цетињу.

Др Јовановић је, поред учешћа на два скупа, био члан званичне југословенске делегације историчара на првом пленарном засједању мјешовите југословенско-совјетске комисије.

Објавио је у „Токовима“ рад О преласку Васојевића у Србију 1861. и више краћих приказа у часописима.

Обављао је дужност главног и одговорног уредника „Историјских записа“.

3. — Државно уређење Црне Горе 1878 — 1903.

На овој теми радио је др Новак Ражнатовић, научни сарадник. У току 1974. године приступио је истраживању за тему О односима Црне Горе са Турском и Албанијом. За тему Црна Гора и Балкан наставио је истраживања из претходне године, исписао материјал из Архива државног музеја, фонд Приновљени рукописи 1910—1914. и фонд Николе I за период 1878—1903. За тему Црна Гора и Албанија исписао је материјал само из архивског фонда Приновљени рукописи 1881—1904. године. За тему о опозицији режиму књаза Николе испрпио је материјал из фондова Приновљени рукописи и Никола I Државног музеја. Крајем 1974. године отпочео је истраживања за све поменуте теме из фотокопија из Државног архива у Вечу које имамо у нашем Институту. Свој рукопис „Црна Гора и Берлински конгрес“ углавном је припремио за штампу.

Написао је и чланак Црна Гора на Берлинском конгресу.

4. — Односи Црне Горе и Аустро-Угарске 1903 — 1914.

На овој теми радио је др Новица Ракочевић, виши научни сарадник.

Аутор је у току 1974. године завршио поменуту тему. Рад се налази у рукопису и износи око 350 куцаних страница.

Доктор Ракочевић је извршио допуне свога рукописа „Односи Црне Горе и Србије 1903—1918“ подацима из литературе објављене 1973. године и припремио га за штампу.

У Историјском институту Србије аутор је у току 1974. године одржао предавање Односи Црне Горе и Србије 1903—1914. године.

Поводом 70-годишњице живота професора Јарослава Шидака написао је за зборник радова чланак О југословенској идеји у Црној Гори пред први свјетски рат.

СПОЉНИ САРАДНИЦИ

1. — Историја филозофије у Црној Гори

Предвиђени дио посла на темама пројекта није могао бити завршен у 1974. години. Очекивања да ће Централна народна библиотека на Цетињу прихватити и завршити библиографију радова из области филозофије нијесу била реална. Саопштено је да Библиотека нема кадровске могућности да изврши понуђени задатак.

За рад *Филозовски погледи П. П. Његоша* (аутор проф. В. Павићевић) изучаване су појединости утврђене у 1973. години, за еријеме изучавања у Његошевој библиотеци на Цетињу. Већи дио посла аутор није могао обавити због много задужења које има на својој катедри у Београду.

Рад на теми *Народни етос у Црној Гори* (аутор др Сл. Томовић) завршен је и текст предат Историјском институту.

За тему *Проблеми правне филозофије у Црној Гори* вршена су неопходна истраживања, на темељу којих су написане двије краће и запажене студије.

За теме *Развикал филозофске мисли у Црној Гори у XIX и првој половини XX вијека* и *Настава филозофије у школама систематизовани су прије и у току 1974. год. Прикупљени библиографски подаци.*

2. — *Црна Гора и ослободилачки покрет у Горњем Полимљу од средине XIX вијека до 1912. године*

На овој теми ради мр Миомир Дашић.

Аутор је у току 1974. године прегледао стенографску и мемоарску литературу која је у вези са овом темом. Истражио је и обрадио период ослободилачких покрета од почетка до средине XIX стољећа. Извршио је дјелимична архивска истраживања и за период владавине књаза Данила и првих година владања књаза Николе.

3. — *Политика Црне Горе у крајевима ослобођеним у балканском рату.*

На овој теми ради Бранко Бабић.

Аутор је у току 1974. године исписао архивску грађу за односну тему из Архива Савезног секретаријата за иностране послове СФРЈ — Политичко одјељење у Београду, Војноисторијског института и Државног архива СФРЈ, такође у Београду.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ИСТОРИЈУ ЦРНЕ ГОРЕ ПОСЛИЈЕ 1918. ГОДИНЕ

Научни радници овог одјељења радили су на 6 уговорених научноистраживачких задатака.

1. — *Црногорска федералистичка странка.*

На овој теми је радио др Димо Вујовић, научни савјетник.

У току 1974. године завршио је преглед и исписивање цјелокупне грађе која се налази у Архиву за историју радничког покрета у Историјском институту СРЦГ.

Радио је у архивима у Дубровнику и Котору.

Завршио је исписивање грађе из оних бројева „Зете“ које је Институт накнадно набавио путем фотокопирања, а коју претходних година није обрадио.

На линија припрема за писање било је и писање рада „Народна радикална странка у Црној Гори од избора за конституанту до Зе-

маљске конференције НРС у децембру 1921. године.“

Прочитао је рад „Федералистички и четнички покрет у Црној Гори 1941—1945“ (др Радоје Пајовић) и на исти дао писмене примједбе.

Као члан Редакције „Историјских записа“ читао је и рецензирао приспјеле радове.

Као члан редакције „Историјској грађи Југославије 1965—1975“ организовао је писање дијела текста о Црној Гори и читао приспјеле радове.

Учествовао је у раду Редакције вишетомене историје Црне Горе.

Прочитао је рукопис „Развитак револуционарног покрета у подгоричком (титоградском) срезу 1918—1945“.

Др Вујовић је, поред учешћа на два симпозијума, крајем јуна и почетком јула боравио у СССР-у и у Москви водио разговоре са совјетским колегама о раду мјешовите комисије југословенских и совјетских историчара и о томе потписао један прелиминарни протокол.

Као председник југословенског дијела комисије, поново је боравио у СССР-у. Тада је одржао прво пленарно засједање, на коме су поднесени реферати о изучавању историје југословенских народа у СССР-у и о изучавању веза совјетских и југословенских народа у Југославији, а затим је направљано о сарадњи и на крају утврђен протокол о тој сарадњи.

Као један од делегата Југославије учествовао је у новембру на Оснивачкој скупштини европске научне фондације у Стразбургу.

Као секретар Одјељења друштвених наука Друштва за науку и умјетност Црне Горе и члан Председништва Друштва активно је учествовао у многим пословима које је Друштво покретало у 1974. години.

Радио је на припремању Гласника Одјељења друштвених наука.

Учествовао је у раду Међуакадемијског одбора за организацију међународног научног скупа посвећеног стогодишњици устанка у

Босни и Херцеговини и другим балканским земљама и Источне кризе 1875—1878. године.

2. — *КПЈ у Црној Гори 1920—1941*

На овој теми ради др Јован Р. Бојовић, виши научни сарадник.

Аутор је као стипендиста француске владе од октобра 1973. до августа 1974. године провео 10 мјесеци у Паризу. Стажирао је на Сорбони. Према програму, одржао је два предавања на катедри гдје је стажирао, и то: О развиту југословенске историографије од најстаријих почетака до 1970. године и Савремена Социјалистичка Федеративна Република Југославија. Остало вријеме провео је на раду у Архиву Министарства спољних послова Француске, Националном архиву и Националној библиотеци. У првом архиву прегледао је архивску грађу која се односи на Црну Гору до 1929. године, до када је и дозвољено прегледање архивске грађе истраживачима. Посебно је истраживао за тему на којој ради — КПЈ у Црној Гори 1919—1941. За период до 1929. године нашао је интересантних података о револуционарном покрету у Црној Гори. Од септембра до краја 1974. године вршио је истраживања у Архиву Историјског института, и то за 1935. годину, када је прекинут и штампан лист „Удар“, орган ПК КПЈ за Црну Гору.

3. — *Преглед историје радничког покрета у Црној Гори*

На овој теми је радио др Јован Р. Бојовић, виши научни сарадник.

Аутор је у току 1974. године на овој теми радио само од септембра, јер је читаву годину био на специјализацији у Француској. На овој теми провео је на писању 3 мјесеца и завршио са 1914. годином. Да би потпуно завршио ову тему, потребно му је да ради на њој још 3 мјесеца у 1975. години, што ће учинити уз главни задатак.

Аутор је у току 1974. године радио у редакцији „Историјских записа“ и написао неколико билешки и један прилог Открива-

ње архиве ПК КПЈ за Црну Гору 1936. године. Био је рецензент рукописа „Развитак револуционарног покрета у подгоричком срезу 1918—1945“, чији су аутори Р. Пајовић и Ђ. Вујовић.

4. — *Италијанска окупациона политика и окупациони систем у Црној Гори 1941—1943.*

На овој теми ради др Радоје Пајовић.

У току 1974. године аутор је обавио истраживања у нашем Архиву. Највише времена је посветио припреми за штампу рукописа „Четници и федералисти (сепаратисти) у Црној Гори 1941—1945, Због обима рада и нове архивске грађе која је накнадно пронађена, а дијелом и нове литературе, био је принуђен да на овом рукопису ради много више него што је било предвиђено. Рукопис је лекторисан, дефинитивно припремљен за штампу.

Аутор је један дио времена радио на теми „НОП и грађанске снаге у Црној Гори 1941—1945“. За ову тему је обавио истраживања у нашем Архиву.

У току године др Пајовић је учествовао у уређивању и припремању за штампу шест бројева „Историјских записа“.

Осим научне активности која је везана за план и програм Института, написао је рад *О развиту револуционарног покрета у подгоричком срезу од 1918—1941*, обима 6 и по ауторских табака.

Један дио времена посветио је припремама за научну специјализацију у Италији, на којој се налази од 1. децембра 1974. године. На специјализацији ће остати 9 мјесеци, тј. до краја августа 1975. године.

5. — *Црна Гора у првој години НОР-а*

На овој теми ради др Ђуро Вујовић, научни сарадник.

Аутор је у току 1974. године приступио истраживању у Архиву за историју радничког покрета и КПЈ у нашем Институту. У току године извршио је архивска истраживања у нашем Институту за ову тему, а то су углавном и најважнија истраживања.

Осим на главној теми, радио је на још неколико задатака. Припремио је за штампу 5 саопштења са научног скупа у Титограду из децембра 1972. године, радио на припремању списка погинулих и стријеланих бораца НОР-а са територије Ловњеског НОП одреда 1941—1945. године, који треба да се објави као посебан прило на крају монографије „Ловњенски НОП одред и његово подручје у народноослободилачкој борби 1941—1945“, која је у штампи.

Поред наведених задатака завршио је задатак: на спомен-књигу погинулих и стријеланих бораца НОР-а са подручја титоградске комуне, коју припрема СУБ-НОР Титоград, написао је преглед НОБ-а 1941—1945. године на подручју бившег подгоричког среза. Такође је написао текст о народноослободилачком покрету у бившем подгоричком срезу 1941—1945. за књигу „Титоград у слободи“, издату поводом 30-годишњице ослобођења Титограда.

6. — *Црна Гора у периоду обнове (1945 — 1947)*

На овој теми радио је у току 1974. године Павле Милошевић руководио Библиотеке.

Хронолошки оквири постављеног задатка подразумевају обраду веома значајног раздобља послјератног живота Црне Горе за вријеме њеног ослобођења до доношења првог петогодишњег плана 1947. године. При одређивању временске границе имала се у виду чињеница да је Црна Гора у том периоду успјела да изрази и створи чврсту друштвено-политичку и привредну основу, без чега није био могућ њен даљи социјалистички преображај и успон.

Рад на овим проблемима отежан је чињеницом што о њима чак ни парцијално није до сада у науци расправљано. Исто тако, архивска грађа друштвено-политичких и привредних организација о којима је ријеч већином је несређена, а добрим дијелом и уништена. Стога је истраживач био приморан да се ограничи на документацију Предсједништва владе која је сачувана и на грађу оста-

лих установа и организација које постоје, а посебно на ондашњу црногорску штампу. У прошлој години аутор је прегледао све бројеве „Побједе“ за 1944. и 1945. годину.

Поред назначеног, Милошевић је у току прошле године радио и на теми „Комунистичка партија у Црној Гори у току рата“, за коју је обрађен период 1941—1942.

7. — *Црногорска народна омладина 1941 — 1945*

На овој теми ради Славко Станишић, руководиоца Архива за раднички покрет.

Аутор је у току 1974. године, поред рада у Архиву, користио дио времена и за рад на овој теми. Поред неких накнадних истраживања отпочео је са писањем рада, па је углавном завршио прву главу, која обухвата период од априлског рата до Покрајинске конференције 30. новембра 1941 године.

СПОЉНИ САРАДНИЦИ

1. — *НОП у окупираним градовима*

На овој теми ради мр Мило Стругар. Истраживао је догађаје из друге половине 1943. и 1944. године у Цетињу, Пљевљима, Плаву, Андријевици, Бијелом Пољу, Бару, Улцињу и Београду.

Аутор је у 1974. години обрадио знатан дио теме о НОП-у у приморским градовима и насељима, Цетињу, Подгорици, Никшићу, Пљевљима и Жабљаку, док за друга мјеста треба још да истражује.

Аутор је највећи дио истраживања па и аналитички дио рада изразио, али му остаје да посао заврши у току 1975. године.

2. — *Санџак у НОР-у 1941—1945*

На овој теми ради мр Данило Јауковић, генерал-потпуковник.

Аутор је у току протекле године завршио сва истраживања и одброду за период 1941—1943. године. Остало му је још да ради и истражује за 1944. и рачуна да ће тај посао обавити до краја 1975. године.

3. — *Југословени у концентрационим логорима у Пољској*

На овој теми ради мр Томислав Жугић.

Аутор је у току 1974. године вршио даља истраживања у архивским институцијама у земљи и иностранству. Ради тога је провео шест мјесеци на истраживањима у Пољској.

Такође је истраживао у архивским установама у Београду, Цетињу и Титограду. Изучавао је мемоарску и другу грађу која се налази у документацији СУБНОР-а у Београду и Титограду.

Аутор је вршио и појединачна консултовања са преживјелим југословенским логорашима у Пољској.

III

НАУЧНИ СКУПОВИ И КОНГРЕСИ

На конгресу балканолога у Букрешту, у току септембра 1974. године, учествовала су и поднијела реферат три научна радника Института, и то:

— др Радоман Јовановић: „Црна Гора у плановима великих сила половином XIX вијека“.

— др Димо Вујовић: „Друго француско царство и Црна Гора“.

— др Јован Р. Бојовић: „Став балканских комунистичких партија према промјенама у Њемачкој 1933. године“.

На научном скупу у Београду „Велике силе и Србија пред први свјетски рат“ узела су учешћа и поднијела реферате два наша научна радника: др Новица Ракочевић: „Односи Црне Горе и Србије у периоду 1912—1914“;

— др Радоман Јовановић: „Политички односи између Србије и Црне Горе у вријеме анексионе кризе 1908—1909“.

На симпозијуму у Београду „О класном и националном у ослободилачким покретима наших народа од краја XV вијека до првог свјетског рата“ поднио је реферат:

— др Новица Ракочевић: „Национална политичка мисао у Црној Гори 1905 — 1914. године“.

На научном скупу „О историји здравствене културе у Црној Гори“, одржаном у Будви почетком октобра 1974. године, узела су учешћа и прочитала реферат четри наша научна радника, и то:

— др Димо Вујовић: „Француски љекари у Црној Гори у другој половини XIX вијека“.

— др Ђуро Вујовић: „Партизански санитет у јединицама Ловћенског одреда 1941—1942. године“.

— Павле Милошевић: „Развој партизанске здравствене службе у Црној Гори 1941 — 1942“.

— Славко Станишић: „Санитетски курсеви у Црној Гори у току НОР-а“.

IV

ИЗДАВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ

У току 1974. године изашао је само један двоброј часописа „Историјски записи“ — 1—2 за 1973. годину. Почетком августа 1974. године предат је у штампу двоброј 3—4 за 1973. годину који због закашњења у штампарији „Обод“ на Цетињу није у току године изашао.

Урађена су два двоброја часописа за 1974. годину, која због још неријешеног штампања нијесу предата у штампу у току године.

Институт је у току 1973. и 1974. године предао у штампу два рукописа, и то: „Ловћенски НОП одред и његово подручје у НОР-у 1941—1945“ и „Напредни омладински покрет у Црној Гори 1918—1951“, али они још нијесу изишли из штампе.

V

АРХИВ ЗА РАДНИЧКИ ПОКРЕТ

У току 1974. године Архив је пружао услуге научним и јавним радницима, заинтересованим институцијама и појединцима. Само за потребе изложбе поводом 50-годишњице излагања „Комуниста“,

коју организује Музеј револуције народа Југославије, радници Архива су одабрали и снимили више десетина листова и других издања која су излазила у Црној Гори у наведеном периоду. За потребе других научних и културних установа одабрано је и снимљено више десетина докумената.

Током године у Архиву је на дужи вријеме радило 12 научних радника, док су се десетине других користиле грађом Архива.

У току године приновљено је и сређено неколико десетина докумената из предратног и ратног периода. За потребе Архива направљено је неколико стотина снимака на микрофилму из архива у Паризу и Београду. Радници Архива радили су на сређивању око 50 фасцикли грађе из ратног и предратног периода, која је крајем прошле године преузета од Републичког секретаријата за унутрашње послове. Преостаје још да се преведе и среди дио ове грађе на страним језицима као и да се израде архивска помагала за читаву грађу.

У циљу заштите оригиналне грађе, радници Архива су одабрали документа која треба конзервирати, или микрофилмовати, али због недостатка средстава и због немогућности да пронађу стручно лице које би под прихватљивим условима радило са постојећом апаратуром за микрофилмовање — ови послови нијесу обављени. На прикупљању нове мемоарске грађе само је узгредно рађено, па је прибављено свега неколико сјећања. Такође није скинута са магнетофонских трака комплетна прикупљена мемоарска грађа, јер је дактилограф био на дужем боловању.

У циљу објављивања грађе у едицији Извори за историју радничког покрета и револуције у Црној Гори вршене су одређене припреме путем одабирања и прикупљања нових докумената. Рађено је на сређивању послужбене грађе, па је сређена грађа Централног комитета Савеза омладине, извршена нека допунска сређивања у фондovima грађе средњих комитета и отпочело са радом

на сређивању грађе Републичког вијећа синдиката.

Неријешено питање финансирања Архива, које се повлачи већ годинама, представља озбиљну сметњу за нормалну и ширу дјелатност.

VI

БИБЛИОТЕКА

Готово на свим задацима из плана рада Библиотеке углавном се успјешно радило. Истина, није се стигло да се путем ксерографисања комплетира један број оштећене штампе, али је направљен попис страница и бројева листова који недостају. Незаштићена архивска грађа уметнута је у тврде фасцикле. Набављено је 16 дводјелних и 5 једнодјелних металних сталажа за депо, извршено њихово монтирање и смјештај књига у њих.

У току 1974. године Библиотека је приновила 117 књига (углавном куповином, а мањи дио размјеном), 268 свезака часописа, 11 наслова локалних листова. Обављена је размјена са 117 сродних институција у земљи и иностранству. Успостављена је размјена са још једном институцијом у земљи.

VII

ОПШТА И РАЧУНОВОДСТВЕНО-КОМЕРЦИЈАЛНА СЛУЖБА

Ове службе су у току 1974. године обавиле све планиране и текуће правне, кадровске, опште и рачуноводствено - комерцијалне послове. Поред осталог, припремале су и обрађивале материјале за 19 сједница Радне заједнице, Извршног одбора и Научног вијећа.

Од важнијих њихових послова треба поменути израду нацрта и коначног текста новог Статута Института, као и неких других самоуправних и општих аката.

Шпиро Секулић